

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/70/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5422200370
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5422200370.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Šuleka (sudca spravodajca) a sudcov JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jany Vargovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. N., W. XXXX/XX, o zaplatenie 2.303,60 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 8Csp/9/2022-119 zo dňa 13. septembra 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Dolný Kubín zamietol žalobu žalobcu a žalovanému voči žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 39, § 44 ods. 1, 2, § 46 ods. 1, 2, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 525 ods. 2, § 565 OZ, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného k 22.01.2018, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu postúpenia pohľadávky 22.06.2021, keď mal za to, že žalobca napriek výzve súdu nepreukázal, že pri úvere poskytnutom žalovanému dňa 25.11.2014 veriteľom M. M. a.s., bola dodržaná podmienka písomnosti zmluvy. Žalobca predložil len Potvrdenie o uzavretí zmluvy z 22.01.2018, ktoré bolo len akceptáciou návrhu klienta bankou. Z uvedeného dôvodu vychádzal z konkludentného uzavretia úverovej zmluvy medzi M. a žalovaným, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 2.500,- eur, ktorý žalovaný akceptoval, keď ho začal splácať v splátkach vo výške oznámenej v potvrdení o uzavretí zmluvy. Nedostatok povinnej písomnej formy uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobil bezúročnosť úveru. Ako ďalší dôvod pre bezúročnosť úveru konštatoval nesprávne uvedenie celkovej čiastky spojenej s úverom (§ 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Pre uvedené nedostatky obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere posúdil predmetnú zmluvu podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z. ako bezúročnú a bez poplatkov. V ďalšom sa zaoberal tým, či došlo k účinnému zosplatneniu úveru a mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania písomnej dohody o možnosti zosplatniť úver bankou predčasne pred uplynutím jeho konečnej splatnosti (15.02.2026). Oprávnenie banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru musí byť v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako jej náležitosť v zmysle § 9 ods. 1 ZsÚ uzavretá písomne, čo v tomto prípade preukázané nebolo. Možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky je síce upravená v bode 8.1. v úverových podmienok (Obchodných podmienok M. M. a.s. pre poskytovanie úverov a Povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom), ktoré sa uvádzajú v Potvrdení o uzatvorení zmluvy z 22.01.2018, v zmysle ktorého pôvodný veriteľ úver zosplatnil, avšak žalobca nepreukázal záväznosť uvedených Úverových podmienok pre daný úverový vzťah, keď nepreukázal

písomné uzavretie úverovej zmluvy, ktoré by obsahovalo platnú inkorporačnú doložku vzťahujúcu sa na uvedené Úverové podmienky, pričom ani akceptácia návrhu v Potvrdení o uzavretí zmluvy neobsahuje dojednanie možnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bankou s tým, že žalobca ani nepreukázal, že žalovaný bol pred vznikom zmluvného vzťahu oboznámený s obsahom konkrétnych Úverových podmienok, či Všeobecných obchodných podmienok M. M. a.s. a že s nimi súhlasil a boli mu odovzdané, resp. doručené. Úprava možnosti zosplatnenia úveru pre porušenie povinnosti uvedených v bode 8.1 úverových podmienok sa neprimerane odchyľuje od ust. § 53 ods. 9 OZ a spôsobuje nerovnováhu vo vzájomných právach strán v neprospech spotrebiteľa v dôsledku čoho ju považoval za neprijateľnú, a preto neplatnú zmluvnú podmienku. Vychádzajúc z celého obsahu predmetného podania označeného ako Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 04.03.2021, nad rámec uviedol, že tento úkon veriteľa predstavuje jednoznačne vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a nie odstúpenie od zmluvy, keď veriteľ v podaní poukazuje na konkrétne ustanovenie Obchodných podmienok upravujúce oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky hoci Obchodné podmienky upravovali viaceré oprávnenia veriteľa v dôsledku porušenia povinnosti dlžníkom a medzi nimi bolo uvedené aj odstúpenie od zmluvy. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol kvôli konštatovanej neplatnosti zosplatnenia splatný celý úver, banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru v celosti inému subjektu, ako to urobila. Zmluva o postúpení pohľadávok z 22.06.2021 je preto v časti postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom tohto sporu neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom a postupca M. M., a.s., zostáva naďalej veriteľom pohľadávky vyplývajúcej z predmetného úverového vzťahu. Žalobca sa nestal veriteľom žalovanej pohľadávky, v spore mu chýba aktívna vecná legitimácia, v dôsledku čoho žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a inak úspešnému žalovanému v konaní nepriznal ich náhradu, keďže mu z obsahu spisu žiadne nevyplývali.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe vyhovel, resp. ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nestotožnil sa s názorom súdu, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť M. M., a.s., nemohla platne postúpiť pohľadávku zo zmluvy o splátkovom úvere č. 5140468732 zo dňa 22.01.2018, pretože ku dňu postúpenia pohľadávky (22.06.2021) nebol splatný celý úver (pretože podľa názoru súdu nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti). Mal za to, že súd prvej inštancie pochybil, keď neposúdil, či podanie označené ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nemožno podľa jeho obsahu posúdiť aj ako odstúpenie od zmluvy, na ktoré bol právny predchodca žalobcu oprávnený ex lege v zmysle ust. § 506 ObZ. Z odôvodnenia nevyplýva, ako sa súd vysporiadal so skutočnosťou, že veriteľovi patrí právo na odstúpenie od úverovej zmluvy pri neplnení povinnosti dlžníka. Súd vec nesprávne právne posúdil, ak neprihliadol na obsahovú stránku podania, ktorou postupca odstúpil od zmluvy a ukončil tak zmluvný vzťah so žalovaným. Uviedol, že označenie, akým titulom postupca zmluvu so žalovaným ukončil, resp. ako označil listinu, ktorou žalovanému odstúpenie od zmluvy oznámil, je v danom prípade irelevantné, nakoľko daným podaním došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu (v zmysle § 506 ObZ) pri súčasnom splnení podmienok, ktoré toto ustanovenie pre odstúpenie od zmluvy vyžaduje, a teda niet pochyb o tom, že postúpený úver nebol „živý“, a preto je v konaní aktívne vecne legitimovaný. Zároveň mal za to, že dojednanie zosplatnenia úveru žiadnym spôsobom neznevýhodňuje spotrebiteľa a že svoje právo v zmysle ust. § 565 OZ uplatnil v presnom súlade so zákonnými ustanoveniami. Podľa žalobcu súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď neprihliadol na § 506 Obchodného zákonníka, pričom súčasne neposúdil listinu adresovanú žalovanému ako odstúpenie od zmluvy.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ - žalobca, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s podrobne uvedenými dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP), keďže odvolateľ vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal, a ktoré by boli spôsobilé

inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. A preto ani odvolaciemu súdu neprislúchalo vyhodnotiť vykonané dokazovanie iným spôsobom.

6. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie pochybil, keď sa nezaoberal tým, či podanie označené ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nemožno podľa obsahu posúdiť aj ako odstúpenie od zmluvy, s týmto sa odvolací súd nemohol stotožniť. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia riadne odôvodnil, prečo zosplatnenie úveru považoval za neplatné, pričom zároveň vychádzajúc z vlastnej činnosti (kde sa žalobca v iných konaniach týkajúcich sa úverových zmlúv uzavretých s jeho právnym predchodcom snaží prekvalifikovať podania, ktorými vyhlásil mimoriadnu splatnosť úverov na úkon odstúpenia od zmluvy) nad rámec prijatých záverov a vychádzajúc z celého obsahu podania jednoznačne konštatoval, že Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 04.03.2021 nepredstavuje odstúpenie od zmluvy, na ktoré dôvody uvedené v bode 26. odôvodnenia poukazuje i odvolací súd. V tejto súvislosti vyznieva nanajvýš protirečivo aj tvrdenie žalobcu, ktorý v odvolaní na jednej strane tvrdil, že došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu podľa ustanovení Obchodného zákonníka (§ 506) bez ohľadu na označenie podania a na druhej strane v ďalších odvolacích námietkach uviedol, že dojednanie zosplatnenia úveru nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keď mal za to, že jeho právny predchodca právo v zmysle ust. § 565 OZ (právo zosplatniť úver) uplatnil v presnom súlade so zákonnými ustanoveniami. Odvolací súd uvádza, že každý právny úkon je potrebné posudzovať podľa jeho obsahu a v tomto prípade, z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 04.03.2021 (č.l.44) jednoznačne vyplýva, že ako dôvod zosplatnenia je uvedený bod 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok. Pre hypotekárne a splátkové úvery M. M., a.s. s účinnosťou od 01.01.2015. Mimoriadne zosplatnenie je jednostranný právny úkon veriteľa, ktorým k 02.03.2021 rozhodol o zosplatnení úveru žalovaného. Odvolací súd má za to, že prvoinštančný súd správne posúdil obsah oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 04.03.2021 ako aj následne ho správne právne posúdil.

7. Súd prvej inštancie vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o úvere správne posúdil ich vzťah ako spotrebiteľský a pri posudzovaní nároku žalobcu správne aplikoval ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa vyplývajúce či už z Občianskeho zákonníka alebo zákona č. 129/2010 Z. z. Spotrebiteľský charakter sporu nerozporoval ani žalobca. Z napadnutého rozhodnutia zároveň jasne vyplýva, že použitie Obchodného zákonníka podľa názoru súdu prvej inštancie prichádza do úvahy len v prípade, že neodporuje občianskoprávnej úprave spotrebiteľských vzťahov.

8. Súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva ako i z ust. § 54 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je pre spotrebiteľa priaznivejšia a následne správne kvalifikoval úkon právneho predchodcu žalobcu ako zosplatnenie úveru, v dôsledku čoho ho potom podrobil kontrole v zmysle ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 OZ. Osobitná právna úprava zosplatnenia úveru v spotrebiteľských vzťahoch bola zavedená do právnej úpravy zákonom č. 379/2008 Z. z. s účinnosťou od 01.11.2008 pôvodne v § 53 ods. 8 OZ. Cieľom tejto osobitnej úpravy možnosti zosplatnenia úveru v spotrebiteľských vzťahoch bolo zamedzenie zneužívania a sprísnenie podmienky predčasného zosplatnenia úveru v spotrebiteľských vzťahoch vzhľadom na časté zneužívanie tohto práva veriteľa. Zmyslom tejto právnej úpravy bolo teda sprísniť podmienky možnosti zosplatnenia úveru. Na základe vyššie uvedeného sa potom nebolo možné stotožniť so žalobcom, keď tvrdil, že súd prvej inštancie mal skutkový stav subsumovať pod ust. § 506 ObZ, nakoľko napriek konštatovaniu súdu prvej inštancie, že podanie predstavuje mimoriadne zosplatnenie úveru a nie odstúpenie od zmluvy, aplikáciou uvedeného ustanovenia by si spotrebiteľ zhoršil svoje postavenie.

9. Odhliadnuc od uvedeného (správneho právneho názoru súdu prvej inštancie o neplatnosti zosplatnenia pre nedostatok písomnej formy zmluvy) odvolací súd dodáva, že samotné zosplatnenie (ak by bola preukázaná platná písomná zmluva), aby bolo súladné so zákonom, ak by bolo vykonané

v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ako ustanoveniami špeciálnymi, pričom na jeho platnosť by bolo nevyhnutné vo výzve č.l. 43 riadne špecifikovať, pre ktorú neuhradenú splátku veriteľ chce úver zosplatniť, aby bolo možné posúdiť, či veriteľ dodržal zákonné podmienky na zosplatnenie úveru.

10. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaný, aj keď ostal v odvolacom konaní nečinný, mal v ňom úspech, a preto by mal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Vzhľadom na jeho nečinnosť v odvolacom konaní mu súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).